

پرسش ۳۳۵: فضیلت نماز در برخی مساجد

السؤال / ۳۳۵: عن علي بن محمد، عن سهل بن زياد، عن محمد بن الريان، قال: (كتبت إلى أبي جعفر (ع): رجل يقضى شيئاً من صلاته الخمسين ([171]) في المسجد الحرام أو في مسجد الرسول([ص]) أو في مسجد الكوفة، أتحسب له الركعة على تضاعف ما جاء عن آبائك (عليهما السلام) في هذه المساجد حتى يجزئه إذا كانت عليه عشرة آلاف ركعة أن يصلّي مائة ركعة ([172]) أو أقل أو أكثر، وكيف يكون حاله؟ فوق ([173]) (ع): يحسب له بالضعف، فأما أن يكون تقسيراً من الصلاة بحالها ([174]) فلا يفعل، هو إلى الزيادة أقرب منه إلى النقصان) ([175]).

از علی بن محمد از سهل بن زياد از محمد بن ریان نقل شده است: به امام جواد (ع) نامه نوشتم و از آن حضرت پرسیدم مردی بخش‌هایی از ۵۰ رکعت نمازهای واجب و مستحب روزانه‌اش را در مسجد الحرام یا در مسجد النبی (ص) یا در مسجد کوفه قضا می‌خواند. آیا با توجه به روایاتی که از پدران تان در مورد ثواب چند برابر نماز خواندن در این مساجد نقل شده، هر رکعت نماز او به جای چند رکعت نماز قضایش حساب می‌شود؟ مثلاً می‌تواند به جای ده هزار رکعت نماز قضا، صد رکعت نماز در این مساجد بخواند، یا کمتر یا بیشتر؟ و وضعیت او چگونه است؟ امام جواد (ع) در پاسخ به سؤال او با قلم شریفش نوشتند: (یحسب له بالضعف، فأما أن يكون تقسيراً من الصلاة بحالها فلا يفعل، هو إلى الزيادة أقرب منه إلى النقصان؛ ثواب او چند برابر است ولی به تعدادی که نماز از او قضا شده باید به جا آورد و این که ثواب در این مساجد چند برابر است، (یعنی) بهتر است که (در این مکان‌ها) بیشتر نماز بخواند نه این که کمتر نماز بخواند). ([176]).

عن هارون بن خارجة، عن أبي عبد الله (ع)، قال في حق مسجد الكوفة: (... ما من عبد صالح ولانبي إلا وقد صلى في مسجد كوفان، حتى أن رسول الله(ص) لما أسرى الله به قال له جبريل (ع): تدري أين أنت يا رسول الله الساعية، أنت

مقابل مسجد کوفان ... وإن الصلاة المكتوبة فيه لتعدل ألف صلاة، وإن النافلة فيه لتعدل خمسة صلاة، وإن الجلوس فيه بغير تلاوة ولا ذكر لعبادة ولو علم الناس ما فيه لأتوه ولو حبوأ ([177]).

هارون بن خارجه می‌گوید: امام صادق (ع) در حقّ مسجد کوفه فرمود: (... ما من عبد صالح ولا نبی إلا وقد صلی فی مسجد کوفان، حتى أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ لَمَا أُسْرِيَ اللَّهُ بِهِ قَالَ لِهِ جَبَرِيلَ : تَدْرِي أَيْنَ أَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ السَّاعَةَ، أَنْتَ مُقَابِلٌ مَسْجِدَ کوفانَ ... وإن الصلاة المكتوبة فيه لتعدل ألف صلاة، وإن النافلة فيه لتعدل خمسة صلاة، وإن الجلوس فيه بغير تلاوة ولا ذكر لعبادة ولو علم الناس ما فيه لأتوه ولو حبوأ؛ .... هیچ بندھی شایسته و هیچ پیامبری نبوده است جز این که در مسجد کوفه نماز گزارده باشد. حتی وقتی خداوند رسول الله (ع) را به معراج برد، جبرئیل به او گفت: ای رسول خدا! آیا می‌دانی اکنون کجا هستی؟ تو مقابل مسجد کوفه هستی.... و نماز واجب در آن معادل با یک هزار و نماز مستحبی معادل با پانصد نماز و نشستن در آنجا بدون تلاوت قرآن و ذکر، عبادت است و اگر مردم فضیلتی را که در این مسجد است می‌دانستند، در آن حاضر می‌گشتند اگر چه به صورت سینه‌خیز باشد) ([178]).

س ۱: فهل معنى هذا سيدي صلوات الله عليك وعلى آبائك وأبنائك إن من كان في ذمته قضاء صلاة مكتوبة ([179])، وكان يريد أن يؤديها في مسجد الكوفة المعظم فسوف تضاعف له؟ أي إذا كان شخص مطلوب عشرة آلاف ركعة قضاء، فهل صلاة مئة ركعة في مسجد الكوفة ستجزي عن العشرة آلاف ركعة التي كانت في ذمته، أم لا؟

سؤال ۱ - سرورم! صلوات خدا بر تو و بر پدران و فرزندانت باد. آیا این به آن معنا است که اگر کسی قضای نماز واجب بر گردن داشته باشد و آن را در مسجد معظم کوفه به جا آورد، چند برابر حساب می‌شود؟ یعنی اگر شخصی ده هزار رکعت نماز قضای داشته باشد، اگر صد رکعت نماز در مسجد کوفه به جا آورد، معادل آن ده هزار رکعتی است که بر ذمه دارد یا خیر؟

س٢: ما معنى قول الإمام الباقر (ع) في الرواية الأولى: (... فاما أن يكون تقصيرًا من الصلاة بحالها فلا يفعل)?

سؤال ۲ - در روایت اول، منظور سخن امام باقر(ع) از این عبارت چیست: (... فاما ان يكون تقصيرًا من الصلاة بحالها فلا يفعل؛ .... اگر نماز فوت شده‌ای داشته باشد به همان شکل باشد، وگرنه انجامش ندهد)؟

س٣: ماذا تعدل الركعة الواحدة (كذا) في كل من: مسجد السهلة، ومسجد صعصعة بن صوحان، ومسجد أمير المؤمنين (ع) في البصرة المسمى بـ (الخطوة)، ومسجد أبو المهديين في البصرة ([180]) ومسجد جمكران؟

المرسل: الشيخ جهاد الأسدی

سؤال ۳ - یک رکعت در هر یک از این مساجد برابر با چند رکعت در مسجد سهلة، و مسجد صعصعة بن صوحان، و مسجد امیرالمؤمنین(ع) در بصره به نام «الخطوة» و مسجد ابوالمهديين در بصره و مسجد جمکران، می باشد؟

فرستنده: شیخ جهاد الاسدی

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهدىين وسلم تسليماً.

- **سيأتي التفصيل في حينه إن شاء الله.**

- **أي أن يهمل الصلاة متوكلاً على القضاء في هذه المساجد فهذا عمله غير صحيح ولا تحسب له بالضعف.**

- لِلمساجدِ الَّتِي صَلَى بَهَا الْأَنْبِيَاءُ وَالْأُوصِيَاءُ
فَضْلًا، أَمَا تَفْصِيلُ فَضْلٍ بَعْضُهَا فَسِيَّاتِي فِي حِينِهِ إِنْ شَاءَ
اللهُ.

أحمد الحسن

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم
و الحمد لله رب العالمين، و صلی الله علی محمد و آل محمد الائمة و المهدیین و
سلم تسليماً.

- تفصیل آن به وقتیش خواهد آمد، ان شاء الله.
- یعنی صحیح نیست که فرد به اتکای قضا در این مساجد، نسبت به نماز کاهلی
کند و برای او چند برابر حساب نمی شود.
- مساجدی که انبیا و اوصیا در آن نماز گزارده اند فضیلتی دارند اما شرح فضیلت
برخی از این مساجد به وقتیش خواهد آمد، ان شاء الله.

احمد الحسن

- [171] صلاة الخمسين هي الصلاة الواجبة اليومية بالإضافة نوافلها وصلاة الليل.

- [172] أي تكون كل ركعة تعادل ألف ركعة؛ فيكون $100 \text{ ركعة} \times 1000 \text{ ركعة} = 10,000 \text{ ركعة}$.

- [173] فوق: أي أجاب بقلمه الشريف u.

- [174] وفي المرأة "لحالها".

- [175] كتاب الكافي - للشيخ الكليني: ج 3 ص 455 ح 19.

- كافي شيخ كليني: ج 3 ص 455 ح 19. [176]

- الكافي - الشيخ الكليني: ج 3 ص 490 - 491. [177]

- كافي شيخ كليني: ج 3 ص 490 و 491. [178]

- الصلاة المكتوبة أقصد بها الصلاة الخمسة (الصبح والظهرين والعشائين) بالإضافة لصلاة الآيات. [179]

- أقصد المسجد الواقع في البصرة منطقة حي الزهراء. [180]